

Onderwerp keuze aanpak herinrichting Houtplein	
Nummer	2019/833149
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	PCM
Auteur	Miltenburg, P.
Telefoonnummer	023-5113539
Email	pmiltenburg@haarlem.nl
Kernvraag aan de commissie	<p>Het VO voor de herinrichting van het Houtplein en omgeving is in september 2018 vrijgegeven voor inspraak. De zienswijzen zijn zoveel mogelijk betrokken bij de uitwerking van het Voorlopig Ontwerp (VO) naar een VO+. Om het ontwerp verder uit te werken in een Definitief Ontwerp (DO) vraagt het college de commissie Beheer om over een aantal specifieke punten met betrekking tot de groene inrichting van de openbare ruimte een voorkeur uit te spreken.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aan de westzijde van het Houtplein te kiezen voor het: <ul style="list-style-type: none"> • Handhaven van bestaande gekandelaberde platanen, of • het conform VO+ aanplanten van nieuwe bomen die vrij kunnen uitgroeien 2. Voor de groene inrichting aan noordzijde van het Houtplein te kiezen voor: <ul style="list-style-type: none"> • Het VO met grasvelden, maar zonder bomen aan de oostzijde van de fietsstraat of • het VO+ waarbij door een profielwijziging ruimte is gemaakt voor bomen aan de oostzijde met een onderbeplanting; 3. Voor de groene inrichting aan zuidwestzijde van het Houtplein te kiezen voor: <ul style="list-style-type: none"> • VO met grasveldjes, ingeplant met enkele heesters, of • VO+ zonder grasveldjes maar met 4 extra bomen waaronder 3 ruime plantvakken met onderbeplanting is aangebracht; 4. Voor de groene inrichting aan zuidoostzijde van het Houtplein te kiezen voor: <ul style="list-style-type: none"> • Conform VO verplanten van alle 6 linden en het handhaven van de huidige situatie, of • Conform VO+ verplanten van alle 6 linden en het aanleggen van een ruim plantvak met hoogwaardige beplanting onder de monumentale plataan, of • Het handhaven van 3 linden nabij de monumentale boom en aanleggen van een ruim plantvak met hoogwaardige beplanting onder de monumentale plataan.

Behandelaar voor de commissie	<p>Het college stuurt de opinienota ter bespreking naar de commissie Beheer. Het in september 2018 gepresenteerde VO is met name door zienswijzen op een aantal punten sterk gewijzigd. Voordat het VO volledig kan worden uitgewerkt tot een DO heeft het college behoefte aan een advies van de commissie over een aantal specifieke punten met betrekking tot de groene inrichting van de openbare ruimte.</p> <p>Met de keuzes van de commissie Beheer kan het VO+ verder worden uitgewerkt naar een DO dat in het voorjaar van 2020 kan worden vastgesteld.</p>
Relevante eerdere besluiten	<ul style="list-style-type: none"> - Brief wethouder Sikkema "Stand van zaken project herinrichting Houtplein en omgeving d.d. 12 april 2017"; - Collegebesluit om het Voorlopig Ontwerp voor de herinrichting Houtplein en omgeving vrijgeven voor inspraak d.d. 25 september 2018
Besluit college d.d..... (wordt ingevuld door BC)	<p>1. het college stelt de opinienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,</p>

1. Inleiding

Het VO voor de herinrichting Houtplein en omgeving is in september 2018 vrijgegeven voor inspraak. De inspraak heeft 114 zienswijzen opgeleverd. De zienswijzen bevatten enerzijds tegenstrijdige oordelen/meningen en anderzijds een aantal punten waarover de kritiek vrij breed was en de voorgestelde aanpassingen ook redelijk eensluidend waren. Bij de uitwerking van het VO naar het nu voorliggende VO+ is zoveel mogelijk rekening gehouden met de zienswijzen.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het VO zijn:

- Fietsstraat (auto te gast) is doorgetrokken over het Houtplein waardoor de bereikbaarheid van de Wagenweg is vergroot en laden- en lossen op het Houtplein mogelijk is.
- Huidige rijrichting op het Wijde Geldelozepad wordt gehandhaafd
- Busbaan op het Houtplein wordt meer naar het oosten verplaatst ten opzichte van het VO vanwege het doortrekken van de fietsstraat over Houtplein
- Rijbaan Tempelierstraat in het midden geplaatst waardoor bussen verder van de gevel komen te rijden, trottoirs aan beide zijden even breed zijn gemaakt en meer bomen kunnen worden aangebracht.
- Bij de aansluiting van de Wagenweg op het Florapark is een linksaf gevoegd.
- De halfverharding langs het provinciekantoor is vervallen.
- Er is gekozen voor een hogere groenkwaliteit door het toepassen van meer bomen en een hoogwaardige groeninrichting te koppelen aan de standplaats van de bomen.

Begin december 2019 is een informatieavond gehouden voor de bij het opstellen van het VO betrokken stakeholders waar het voorliggende VO+ nader is toegelicht. Hierbij is aangegeven dat de commissie Beheer om advies wordt gevraagd over aantal specifieke punten met betrekking tot de groene inrichting van de openbare ruimte.

Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de mogelijke maatregelen die de gemeente kan treffen op het gebied van fietsparkeren op specifieke locaties, waaronder HOV-haltes. De resultaten van dit onderzoek en de uitwerking van het Actieplan Fiets 2020-2022 worden eind eerste/begin tweede kwartaal van 2020 verwacht. Hierbij wordt ook gekeken naar het toevoegen van extra fietsparkeerplekken bij het Houtplein om ketenmobiliteit te stimuleren. Dit is tevens opgenomen als één van de speerpunten in het Uitvoeringsprogramma 2020-2025 van de SOR. Om de voortgang van de herinrichting van het Houtplein erin te houden, worden de uitkomsten van het Actieplan Fiets 2020-2022 niet afgewacht. Mocht uit het onderzoek blijken dat een fietsenstalling onder het provinciekantoor wenselijk is, dan kan deze in een later stadium alsnog aan het DO Houtplein worden toegevoegd. Dit kan dan wel invloed hebben op de inrichting ter plaatse van de hellingbaan, bijvoorbeeld op de positie van nieuw aan te planten bomen.

Omdat groen voor de raad een belangrijk terugkerende thema is vraagt het college vooruitlopend op de uitwerking van het DO herinrichting Houtplein en omgeving een advies van de commissie Beheer over de groene inrichting. Ten aanzien van de groene inrichting is een memo bijgevoegd waarin overwegingen ten aanzien van de groene inrichting zijn weergegeven.

2. Kernvraag aan de commissie

Het college vraagt de commissie om over een aantal specifieke punten een keuze te maken tussen:

1. Aan de westzijde van het Houtplein te kiezen voor het:
 - Handhaven van bestaande gekandelaberde platanen, of
 - het conform VO+ aanplanten van nieuwe bomen die vrij kunnen uitgroeien
2. Voor de groene inrichting aan noordzijde van het Houtplein te kiezen voor:
 - Het VO met grasvelden, maar zonder bomen aan de oostzijde van de fietsstraat of
 - het VO+ waarbij door een profielwijziging ruimte is gemaakt voor bomen aan de oostzijde met een onderbeplanting;
3. Voor de groene inrichting aan zuidwestzijde van het Houtplein te kiezen voor:
 - VO met grasveldjes, ingeplant met enkele heesters, of
 - VO+ zonder grasveldjes maar met 4 extra bomen waaronder 3 ruime plantvakken met onderbeplanting is aangebracht;
4. Voor de groene inrichting aan zuidoostzijde van het Houtplein te kiezen voor:
 - Conform VO verplanten van alle 6 linden en het handhaven van de huidige situatie, of
 - Conform VO+ verplanten van alle 6 linden en het aanleggen van een ruim plantvak met hoogwaardige beplanting onder de monumentale plataan, of
 - Het handhaven van 3 linden nabij de monumentale boom en aanleggen van een ruim plantvak met hoogwaardige beplanting onder de monumentale plataan.

Het Houtplein wordt in de SOR aangeduid als ambassadeursplek met opknopbehoefte. Het plein moet een duidelijke eigen identiteit krijgen met een hoge verblijfswaarde en een groenbeeld gedomineerd door bomen en hoogwaardige beplanting. Het Houtplein wordt in de SOR eveneens aangeduid als een ontbrekende schakel in de hoofdbomenstructuur. De herinrichting van het Houtplein geeft de mogelijkheid voor een verduurzaming van de groene inrichting overeenkomstig de ambities van de SOR.

In bijgevoegde memo *Herinrichting Houtplein / Overwegingen over de groen inrichting* (bijlage 1) zijn overwegingen beschreven bij onderstaande keuzes voor de verschillende locaties:

3. Overeenkomsten

Thema

1. *Aan de westzijde van het Houtplein te kiezen voor het:*
 - *Handhaven van bestaande gekandelaberde platanen, of*
 - *het conform VO+ aanplanten van nieuwe bomen die vrij kunnen uitgroeien*

Zowel de platanen als de iepen hebben gemeen dat zij een min of meer aaneengesloten rij bomen vormen. De rijen worden onderbroken door zijstraten. Vier van de platanen aan de zuidwestzijde van het houtplein, tussen de Wagenweg en het Wijde Geldelozepad, moeten wijken omdat zij in de

geplande fietsstraat staan. Door deze te handhaven ontstaat een minder goede oplossing voor de verkeerssituatie en moet het ontwerp worden aangepast.

2. *Voor de groene inrichting aan noordzijde van het Houtplein te kiezen voor:*
 - *Het VO met grasvelden, maar zonder bomen aan de oostzijde van de fietsstraat of*
 - *het VO+ waarbij door een profielwijziging ruimte is gemaakt voor bomen aan de oostzijde met een onderbeplanting;*

Met zowel het aanbrengen van de groene velden als het beplanten van de groenvakken onder de bomen wordt invulling gegeven aan de ambitie om een groen entreegebied te maken. Beide varianten zorgen voor een fraaie en groene geleiding aan weerszijden van dit deel van het Houtplein.

3. *Voor de groene inrichting aan zuidwestzijde van het Houtplein te kiezen voor:*
 - *VO met grasveldjes, ingeplant met enkele heesters, of*
 - *VO+ zonder grasveldjes maar met 4 extra bomen waaronder 3 ruime plantvakken met onderbeplanting is aangebracht;*

Zowel door het aanbrengen van de grasveldjes met heesters volgens het VO als het conform het VO+ aanbrengen van 4 extra bomen en het hieronder beplanten van 3 ruime plantvakken onder de bomen kan invulling worden gegeven aan de ambities om een groen entreegebied en een prettige verblijfsruimte te maken.

4. *Voor de groene inrichting aan zuidoostzijde van het Houtplein te kiezen voor:*
 - *Conform VO verplanten van alle 6 linden en het handhaven van de huidige situatie, of*
 - *Conform VO+ verplanten van alle 6 linden en het aanleggen van een ruim plantvak met hoogwaardige beplanting onder de monumentale plataan, of*
 - *Het handhaven van 3 linden nabij de monumentale boom en aanleggen van een ruim plantvak met hoogwaardige beplanting onder de monumentale plataan.*

In het VO en het VO+ zijn de 6 bestaande linden verwijderd. Als nabij gelegen kabels en leidingen dat toestaan worden deze linden niet gekapt maar verplant naar een hiervoor geschikte locatie. Alle varianten geven in meer of mindere mate invulling aan de ambities om een groen entreegebied en een prettige verblijfsruimte te maken. In alle varianten moeten de 3 westelijke linden worden gekapt omdat zij in het wegprofiel komen te staan.

4. Verschillen

1. *Aan de westzijde van het Houtplein te kiezen voor het:*
 - *Handhaven van bestaande gekandelaberde platanen, of*
 - *Het conform VO+ aanplanten van nieuwe bomen die vrij kunnen uitgroeien*

Bij de 1^e variant blijven de huidige platanen gehandhaafd

De platanen staan zo dicht op de gevel dat al in de jaren '90 is besloten de boomkruinen sterk terug te snoeien (kandelaberen) waardoor zij geen omvangrijke boomkruin meer kunnen krijgen.

Daarnaast behoeven de platanen zeer regelmatig snoeionderhoud.

Een belangrijk nadeel van de platanen is dat door deze te handhaven niet kan worden voldaan aan de ambities van de SOR en moet het voorliggende ontwerp worden aangepast.

Bij de 2^e variant worden de platanen vervangen door iepen

De nieuwe iepen worden verder van de gevel geplant waardoor deze een mooie grote boomkruin kunnen ontwikkelen. Door de aanplant van de nieuwe bomen kan aan de in de SOR benoemde ambities worden voldaan.

2. Voor de groene inrichting aan noordzijde van het Houtplein te kiezen voor:

- Het VO met grasvelden, maar zonder bomen aan de oostzijde van de fietsstraat of
- het VO+ waarbij door een profielwijziging ruimte is gemaakt voor bomen aan de oostzijde voorzien van een onderbeplanting;

Bij de 1^e variant is uitgegaan van vergroening met grasvelden

Bij het VO is uitgegaan voor een vergroening van dit gebied door grasvelden met bomen. Bij de uitwerking van het VO bleek dat de bomen vanwege de aanwezige kabels en leidingen niet konden worden gehandhaafd. Door handhaving van de inrichting van het VO vervallen de bomen aan de oostzijde.

De 2^e variant gaat uit van extra bomen, het grasveld vervalt

In deze variant wordt het profiel aan de oostzijde van de fietsstraat gewijzigd (fietspad wordt naar de fietsstraat verschoven). Hierdoor ontstaat voldoende ruimte om aan de oostzijde van het profiel bomen aan te planten. Door de profiel wijziging kunnen 2 extra bomen worden aangebracht, maar blijft er aan de oostzijde te weinig ruimte over voor de grasvelden en het verwerken van de voetgangerstroom in noordelijke richting. De grasvelden zijn in deze variant vervallen. Onder de bomen worden plantvakken aangebracht van 2 x 2 meter met onderbeplanting. Afhankelijk van de benodigde ruimte voor de toegankelijkheid van de aangrenzende bebouwing kunnen de plantvakken in de lengterichting nog worden vergroot

3. Voor de groene inrichting aan zuidwestzijde van het Houtplein te kiezen voor:

- VO met grasveldjes, ingeplant met enkele heesters, of
- VO+ zonder grasveldjes maar met 4 extra bomen waaronder 3 ruime plantvakken met onderbeplanting is aangebracht;

De 1^e variant gaat uit van een groene inrichting met grasvelden en heesters

In het VO is aan de zuidwestzijde van het plein uitgegaan van de inrichting van een aantal grasvelden ingeplant met enkele heesters (totaal 225 m²). Het risico is dat de grasveldjes niet bestand zullen zijn tegen de gebruiksdruk van in- en uitstappende OV-reizigers.

De 2^e variant houdt rekening met de ruimtebehoefte voor OV-reizigers en vier extra bomen

Onder de bomen worden 3 ruime plantvakken van 3,5 x 5 m gerealiseerd (totaal 140 m²). Deze variant houdt meer rekening met de ruimtebehoefte van de OV-reizigers. De plantvakken worden tegen de hoge ruimtedruk beschermd door het aanbrengen van betonnen zitranden. Ook is er ruimte om vier extra bomen aan te planten.

4. *Voor de groene inrichting aan zuidoostzijde van het Houtplein te kiezen voor:*
 - *Conform VO verplanten van alle 6 linden en het handhaven van de huidige situatie, of*
 - *Conform VO+ verplanten van alle 6 linden en het aanleggen van een ruim plantvak met hoogwaardige beplanting onder de monumentale plataan, of*
 - *Het handhaven van 3 linden nabij de monumentale boom en aanleggen van een ruim plantvak met hoogwaardige beplanting onder de monumentale plataan.*

In de eerste twee varianten worden alle 6 linden verplant

In het VO is er vanuit gegaan dat de aldaar aanwezige 6 linden worden verwijderd. De westelijke 3 linden worden verplant omdat zij in het nieuwe wegprofiel staan. De oostelijke linden nabij de plataan worden verplant omdat zij bij verdere groei het zicht op de plataan wegnemen.

In de 3e variant worden de 3 oostelijke linden gehandhaafd

In deze variant kan worden overwogen de 3 linden nabij de monumentale boom te handhaven. Omdat deze linden dan in de verkeersruimte van de OV-reizigers staan moet deze wel regelmatig worden opgesnoeid.

In de 2^e variant wordt het grasveld vervangen door een groot plantvak met onderbeplanting

Hier wordt rekening gehouden met zienswijzen die zijn ingediend over problemen met sociale veiligheid en overlast ter plaatse. De bestaande zitbank en verharding rond de stam van de monumentale boom wordt verwijderd. Onder de boom wordt een ruim plantvak van 18 x 20 meter omgeven door een betonnen zitbank. Deze komt daarmee in de open ruimte waardoor de sociale controle toeneemt. Het grasveld vervalt waardoor er meer ruimte is voor in- en uitstappende OV-reizigers en blijft de kwaliteit van de groene inrichting gewaarborgd.

5. Vervolg

Met de keuze van de commissie Beheer wordt het VO+ verder uitgewerkt naar een DO Herinrichting Houtplein en omgeving. Het DO wordt naar verwachting in het voorjaar van 2020 vastgesteld door het college.

6. Financiën

Bij de Kadernota en in de Haarlemse Rapportage Grote Projecten bent u geïnformeerd dat de eerste ramingen van het VO+ een tekort laten zien. Zoals vermeld in de Haarlemse Rapportage Grote Projecten komen wij bij het DO terug met een voorstel om de scope van het project te verkleinen,

bijvoorbeeld door bepaalde gebieden gefaseerd uit te voeren, dan wel met een extra kredietaanvraag. De mogelijke scope aanpassingen worden aan de raad voorgelegd. De keuzes die in deze opinienota voorliggen met betrekking tot groen hebben hier slechts beperkt invloed op.

Indien een keuze wordt gemaakt voor het verplanten van bomen moet rekening worden gehouden met (meer)kosten in de orde grootte van 7.000 tot 8.000 euro per boom.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Memo Herinrichting Houtplein / Overwegingen over de groen inrichting

Bijlage 2: HoutpleinVO+_Presentatietekening_18-149_19101